

DIARI DE SESSIONS DEL
PLE
DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

VI legislatura

Any 2005

Núm. 69/Fascicle 1

Presidència
del Molt Honorable Sr. Pere Rotger i Llabrés

Sessió celebrada els dies 4, 5 i 6 d'octubre del 2005

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Debat sobre l'orientació política general del Govern de les Illes Balears.

3374

EL SR. PRESIDENT:

Molt bon dia, senyores i senyors diputats. Començam la

sessió plenària d'avui sobre l'orientació política general del Govern.

Té la paraula el Molt Honorable Senyor President de les Illes Balears.

EL SR. PRESIDENT DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS:

Moltes gràcies, Senyor president, senyores i senyors diputats.

Els debats sobre l'estat de l'autonomia –l'eix central dels quals gira entorn de l'exposició del president del Govern– solen anar variant, i així ha de ser, a mesura que avança la legislatura. En el primer debat d'aquesta legislatura, efectuat quan el nou Govern a penes havia pres possessió, no poguérem fer massa cosa més que fixar el punt de sortida, l'autonomia que rebíem del pacte, i anticipar els eixos nuclears d'allò que seria la gestió del nou govern que començava la seva activitat.

L'any passat, la meva exposició ja tenia un cos més sòlid en funció de la posada en marxa dels projectes anunciats en el programa electoral del Partit Popular i, en conseqüència, l'estat de l'autonomia» era ja l'estat dels compromisos programàtics i el compliment i el grau de realització d'aquests. No parlàvem tan sols d'allò que volíem fer, sinó d'allò que ja fèiem després d'un any i pocs mesos de govern.

Avui, passat l'equador de la legislatura, el discurs sobre l'estat de l'autonomia ha de versar necessàriament sobre la culminació de les polítiques anunciades i en marxa i avaluar què suposa i què suposarà la gestió del govern en el present i en el futur de la nostra comunitat autònoma.

I no es preocupin, saben perfectament que vull fugir en aquest discurs de llegir una llista avorrida i interminable de tot allò que s'ha fet o també fugir de l'exposició de grans principis i filosofies, bones disposicions, *talantes*, que es diu ara, i paraules enceses que normalment són maniobres de distracció per ocultar una pura i simple falta de gestió.

Per això, després d'explicitar els eixos que han inspirat l'actuació del Govern i els resultats d'aquesta actuació, passarem, a continuació, a l'avaluació dels fets. En el benentès que aquest és un acte polític i política intentarà ser la meua intervenció.

Idò quines són les idees-força han presidit l'acció del Govern i de les polítiques que examinarem a continuació? Son les següents.

En primer lloc, la gestió. Aquest és un Govern de gestió, entre altres raons perquè gestionar bé és la primera obligació de qualsevol govern. I gestió significa analitzar la societat, les seves aspiracions i les seves mancances, definir les polítiques oportunes i executar-les en el temps i en la forma prevists. Senyores i senyors diputats, podran estar d'acord o en desacord amb la definició de les nostres polítiques, però estic segur que convindran que la gestió d'aquest govern ha tengut un desenvolupament eficient i una concreció eficaç. Vàrem dir què volíem fer i hem fet allò que vàrem dir, fixant terminis i complint-los. Aquest és, en una paraula, un govern seriós.

En segon lloc, el diàleg. Els diputats i diputades coneixen la meua insistència, en anteriors intervencions, a definir l'acció de govern com un sistema de diàleg entre institucions i la societat civil, un sistema que crea espais d'interacció entre governants i agents socials, econòmics i culturals. I també saben que una de les meves majors crítiques al pacte, de la legislatura anterior, es va fonamentar, precisament, en la incapacitat manifesta, primer, per establir diàlegs amb la societat i, en segon terme, per recompondre els ponts que s'havien romput i recuperar els contactes amb aquesta societat.

Jo crec que hem recuperat avui aquest diàleg, hem involucrat la societat en els fins perseguits pel Govern, en temes econòmics i socials, en turisme, en educació, en sanitat, en aeroports, en transport aeri, en habitatge, en assistència social o en la reforma de l'Estatut d'Autonomia. Aquesta complicitat entre els poders públics i la societat és un principi essencial per al Govern, per a qualsevol govern de les complexes societats modernes i plurals. Governar, avui, no és lineal, és curvilini i complex, perquè complexa és la nostra societat. I crec que comprendre això és, en definitiva, dialogar.

En tercer lloc, una de les urgències que, des del primer moment, havia d'informar la nostra acció de govern era la recuperació econòmica. Per aconseguir això, ens havíem de moure en una doble direcció: primer, restaurar la confiança dels agents econòmics i socials, patronals i sindicats, profundament deprimits davant de les serioses i gens irreals tendències recessives de la nostra economia i, segon, actuar amb energia en aquells punts neuràlgics d'una demanda turística que havia iniciat un procés de deserció de la destinació balear per una sèrie de causes: mercats emergents i molt competitius en uns casos, i incomprensibles actuacions dels nostres antecessors al Govern, en altres. El resultat, tenint en compte com és de fàcil destruir i de difícil reconstruir, crec que ha estat espectacular: al cap d'un any el producte interior brut va abandonar les zones de creixement zero o negatiu. L'any passat ens vàrem situar en l'1,4 del Producte Interior Brut, és probable que enguany superem l'increment del 2% i les previsions de creixement econòmic per a l'any que ve probablement estiguin envoltant el 2,5%. El diàleg i el consens amb els sectors econòmics i socials afectats va generar una nova confiança en les nostres possibilitats i crec que les enèrgiques accions de promoció en els nostres principals mercats han donat també els seus fruits: avui, pràcticament hem recuperat els gairebé 800.000 turistes que es varen perdre a les Illes Balears durant els quatre anys del pacte. I el que és més important, hem tornat a prioritzar la política cap a la creació de llocs de feina a les Illes Balears .

En quart lloc, el diàleg entre institucions: Govern, consells insulars i ajuntaments, s'ha normalitzat en la nostra vida política. De la mateixa forma que les autonomies som Estat, també els consells insulars i ajuntaments són aquesta comunitat autònoma. Crec, sincerament, que mai no s'havia aconseguit, com ara, aquest clima de concòrdia i cooperació institucional amb independència del color polític dels qui estan al front de les institucions. En definitiva, parlem d'estabilitat institucional.

En cinquè lloc, l'estabilitat política era, després de l'experiència que vàrem patir, multipartidista, del pacte de l'anterior legislatura, un valor de primer ordre que s'havia de restaurar. La unitat d'acció i coordinació de funcions ha estat principi vertebrador d'aquest Govern. En aquest Govern no hi ha conselleries-taifes, no hi ha protagonismes personals, no hi

ha discursos contradictoris, ni hi ha rivalitats entre les diferents àrees del mateix govern. Era important que la ciutadania percebés que hi ha un sol govern que governava, que sabia què volia i on volia arribar. Això és, senzillament, estabilitat política.

En sisè lloc, les relacions amb el Govern central també condicionen el nostre escenari polític. Aquí, i més en les actuals circumstàncies, a la presentació de l'avantprojecte de pressuposts generals de l'Estat i les darreres informacions que arriben de les accions del Govern de Madrid ens col·loquen en unes circumstàncies naturalment complicades, però ja vull anunciar aquí ara, en aquest moment, que no cauré en la temptació fàcil de fer sang d'aquesta ferida utilitzant-la en contra el Partit Socialista Obrer Espanyol, perquè crec que aquest recurs fàcil, encara que és probable que sigui rendible en termes polítics, no beneficia els interessos dels ciutadans de les Illes Balears.

En aquesta qüestió hem de defensar tres principis essencials: primer, exigim respecte per part de l'actual Govern de l'Estat dels acords legítims i legals, signats per l'anterior Govern d'Espanya, amb la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. En segon lloc, hem de promoure el màxim consens intern entre partits i institucions per, plegats, sempre que sigui possible, defensar les nostres reivindicacions. I, en tercer lloc, diàles, des del respecte institucional, entre els dos governs, central i autonòmic, per damunt de colors polítics; i en aquest sentit he fet la petició d'entrevista, d'audiència amb el president del Govern, el Sr. Rodríguez Zapatero, per plantejar, com parlaré més endavant, entre d'altres qüestions prioritàries, temes tan importants com el transport aeri a les Illes Balears.

En setè i darrer lloc, allò que potser és l'eix central, avui, de tota la nostra política, ha estat el gran projecte modernitzador de les nostres Illes, que ha permès recuperar endarreriments històrics i, en alguns casos, seculars. Jo no sé si aquesta Cambra és conscient de la magnitud del projecte i del caràcter estructural d'aquestes polítiques. El que és cert és que a les Illes Balears sorgeixen, després d'aquest procés modernitzador hauran fet un canvi substancial, en només quatre anys, el salt qualitatiu haurà estat importantíssim per intentar liquidar el contrasentit d'una economia pròspera i molt dinàmica lligada a unes infraestructures que, en molts casos, pareixen infraestructures del tercer món. I no em vull referir, encara que també, als aspectes clàssics de les obres públiques com puguin ser el Pla de carreteres o el Pla d'inversions ferroviàries, sinó al caràcter omnicomprensiu de la modernització que ha inclòs tots els àmbits de la nostra realitat econòmica i social: l'energia, la nostra integració en el sistema energètic espanyol i europeu, l'educació, la sanitat pública, l'assistència social, el medi ambient. De tot això, en parlarem amb més deteniment al llarg d'aquesta exposició.

Les comunicacions. En l'anterior debat sobre l'estat de l'autonomia ja vaig explicar a aquesta cambra, de forma gairebé exhaustiva, per què la modernització de les nostres illes passava, en primer i fonamental lloc, per una remodelació en profunditat de tot el nostre sistema de comunicacions, que té en les carreteres, el ferrocarril, els ports i en el transport aeri els seus vectors essencials. I els deia llavors que les nostres illes s'havien convertit en àrees metropolitanes sense una xarxa viària que vertebràs aquest concepte. Aquest, fet creava disfuncions greus

entre la realitat econòmica, urbanística i sociològica, plenament instal·lada en la modernitat, i la realitat d'un infraestructures obsoletes, quasi primitives. Els recalcava que unes infraestructures de comunicació modernes permetrien revolucionar mobilitats i redistribuir espais que generarien una ordenació de les Illes Balears més harmònica, més equilibrada i recordava, per damunt de tot, com les carreteres de les Illes Balears pateixen, i segueixen, desgraciadament, patint, l'índex d'accidents, de sinistralitat, més alt de tota Espanya, són les carreteres més insegures de tota Espanya.

També sortia al pas de tots els tòpics repetits pels professionals del no, que deien sobre la naturalesa, l'impacte i la intencionalitat d'un infraestructures modernes i segures. I els advertia que no patíem cap obsessió per les autovies, la necessitat de les quals no estava marcada per una devoció especial, sinó per criteris i estàndards internacionals sobre la intensitat mitjana viària, de vehicles, que són les que fixen quan hi ha d'haver una autovia o autopista i quan aquesta no és necessària. I també, igualment protestava per aquest judici d'intencions, que jo crec que és inadmissible, que lligava desenvolupament urbanístic i millora de la xarxa de carreteres, mesclant ous amb caragols pel fet d'identificar una qüestió tècnica i neutral com és una carretera amb un procés polític i jurídic, avui, a més, en mans dels consells insulars, com és definir on es pot urbanitzar i on no es pot.

Però tant se val, és igual, els fets acaben parlant per si mateixos. Les protestes es dissolen tan aviat com s'inauguren les noves carreteres que, a més, són utilitzades amb entusiasme i reiteració pels mateixos que s'oposaven a la seva construcció.

L'estat de l'autonomia, aquí i ara, senyores i senyors diputats, és que hem inaugurat la variant de Lluçmajor, l'autopista s'Arenal-Lluçmajor i el tercer carril de l'autopista d'Inca a Mallorca. I segueixen el ritme previst, complint els terminis, l'autovia a Peguera, la variant de Sant Llorenç, la variant de Manacor, la variant d'Inca, l'autovia Inca-sa Pobla, la variant de Son Ferriol, l'adequació de la carretera de Valldemossa, el túnel de sa Mola al Port de Sóller, tot això a Mallorca; la segona ronda d'Eivissa, la carretera Eivissa-Sant Antoni, l'accés a l'aeroport d'Eivissa i la ronda sud de Ciutadella a Menorca. I vull deixar clar que avui el Govern de les Illes Balears no fa i finança, que ja estaria en marxa, la variant de Ferreries perquè el ministeri, Govern d'Espanya no vol, es nega a donar-nos l'encomana de gestió, no sabem per què, sol·licitada el passat 9 de desembre del 2004 i reiterada el 10 de febrer de l'any 2005.

I Aquest és, senyores i senyors, l'estat de l'autonomia en matèria de carreteres.

I ni tan sols em vull estendre respecte a la denúncia unilateral del Conveni de carreteres, que va concedir en el seu moment més de 250 milions d'euros a les Illes Balears els anys 98 i 2004, per part del Ministeri de Foment. Només vull insistir en el fet, que crec que ho entén tothom, que, com a mínim, abans que el Ministeri de Foment denunciàs el conveni de forma unilateral, com a mínim, crec que hauria d'haver accedit a la nostra petició, que jo mateix vaig fer per escrit, de convocar la Comissió de Seguiment del Conveni, simplement per poder escoltar les parts i per poder intentar dialogar.

I aquesta és avui la nostra principal reivindicació amb aquest conveni, que es pugui reconsiderar aquesta denúncia unilateral per a simplement, deman, poder-nos asseure i poder parlar. Tornam a exigir, únicament, que puguem exposar les nostres raons per defensar els doblers dels ciutadans de les Illes Balears.

Però les comunicacions no només són carreteres, sinó serveis públics de transport col·lectiu que tenen en el ferrocarril el seu màxim exponent. I em permet recordar als senyors diputats i diputades la quantitat, perdonin l'expressió, però d'impertinències que vàrem haver de suportar sobre si amb les carreteres intentàvem liquidar el tren, que si la reparació de les deficiències, provocadores de greus accidents al tren de Manacor, imputables a una inauguració precipitada i electoralista d'aquest tren, ocultava una maquiavèlica intenció de desacreditar el ferrocarril, i altres comentaris feridors i mancats de raó.

Com sempre, els fets s'encarreguen de col·locar cadascú al seu lloc i desmenteixen judicis d'intencions absurds. L'aposta pel ferrocarril és la més forta, en termes quantitius i qualitius, que s'ha duit a terme d'ençà dels inicis de l'autonomia a les Illes Balears. Hem rehabilitat i suprimit nyarros, reobrint el tram Sineu-Manacor; s'estan rehabilitant i adequant els trams Palma-Inca i Inca-sa Pobla, substituint les vies que eren allà pràcticament des del principi del tren, i estam eliminant sistemàticament tots els passos a nivell. Hem comprat noves unitats ferroviàries, hem obert noves estacions, com la de Sant Joan a Mallorca, i hem invertit quantitats importants en seguretat.

El resultat quin és? Naturalment que són els usuaris els que premien aquesta voluntat d'un tren cada vegada més freqüent i segur, en creixement. Cada any, cada mes, pràcticament, incrementam el nombre de passatgers que utilitzen aquest tren: a l'any 2003, 2.755.000 passatgers que han passat a més de 3.100.000 passatgers l'any 2004, que significa un 12,54% més. I en els primers vuit mesos de l'any 2005, l'increment acumulat ha estat del 18,88% en relació amb el mateix període de l'any passat.

Però allò que posa de manifest la centralitat del ferrocarril en el nostre sistema de comunicacions són dues magnes obres: d'una banda, la nova estació intermodal de Palma, soterrada, davall el Parc de ses Estacions de la Plaça d'Espanya, amb el soterrament de les vies fèrries i la construcció d'una estació de tren i d'autobusos digna d'aquest nom, i amb una platja de vies que garanteixi que puguem incrementar la xarxa viària i les freqüències de cara al futur. I d'altra banda, la posada en marxa, naturalment, del metro a la ciutat de Palma, del nou metro que per Son Oliva, pel polígon de Son Castelló connectarà el centre de Palma amb la Universitat, com a una primera línia.

Tot això, dins del Pla director sectorial de transports de les Illes Balears, que inclou de forma rellevant les inversions en execució en matèria de transport públic per carretera, especialment a les illes d'Eivissa, Formentera i Menorca.

Però vull també abordar el transport marítim, on hem aconseguit, a la fi, implantar la primera connexió de Formentera a Eivissa a primera hora del matí i d'Eivissa a Formentera en la freqüència nocturna, una aspiració legítima i important dels ciutadans de Formentera. Així mateix, hem aconseguit mantenir

durant l'hivern el servei Alcúdia a Ciutadella i s'ha obert una nova línia Barcelona-Alcúdia-Ciutadella.

I en matèria de transports, he volgut, per la seva importància, deixar per al final, la qüestió del transport aeri. Entre l'any 1998 i l'any 2003, els preus constants de les tarifes aèries s'incrementen, i es diu aviat, en un 89%, la qual cosa, de fet, suposa neutralitzar, en bona mesura, les tarifes subvencionades, els descomptes, per als residents a les Illes Balears, que és evident que es justifiquen per raons d'insularitat i pel fet que, a diferència dels ciutadans de la península, nosaltres no tenim cap alternativa al transport aeri.

I és en aquest moment quan es planteja la declaració de servei públic. A l'any 2003 s'aprova la declaració de servei públic dels vols interinsulars i queda pendent la dels vols a la península. La declaració garanteix freqüències i, sobretot, que no es pugui incrementar unilateralment els preus, la tarifa.

Idò bé, des de l'any 2004, aquesta declaració s'ha incomplert, s'han suprimit freqüències i apujat les tarifes de forma unilateral, amb la permissivitat del ministeri, incomplint la declaració acordada, qüestió que ha estat denunciada no tan sols pel Govern, sinó per la Mesa del Transport de les Illes Balears, de la qual formen part també els consells insulars, però realment sense cap èxit, perquè al dia d'avui la Mesa del Transport encara no ha aconseguit que el ministeri els rebí per plantejar aquesta demanda.

Ara bé, malgrat això, s'ha de reconèixer que, encara que tard i de manera que nosaltres creim insuficient, els pressuposts generals de l'Estat de l'any 2005 i 2006, han previst un increment important en el descompte per a residents, cosa que vull agrair públicament, una vegada més, perquè crec que és una cosa important i és un avanç per als ciutadans de les Illes Balears. Naturalment, seguim pensant en la debilitat del sistema d'augmentar descomptes, perquè ara hem d'esperar que les pujades de preus dels bitllets no tornin a anul·lar aquesta pujada, com va passar de l'any 1998 al 2004 d'aquests descomptes.

Però la situació més clamorosa, sense cap dubte, es produeix per a qualsevol ciutadà quan durant l'hivern qualcú de Menorca o Eivissa vol anar a Madrid, a Barcelona o a València. Les freqüències de l'hivern a l'estiu pràcticament es redueixen en un 50%. I si es vol anar de Maó a Barcelona o a Madrid, o d'Eivissa a Madrid, és molt complicat, ho saben aquells que ho pateixen, anar el mateix dia i tornar el mateix dia fent la feina.

Però som allà on érem, ara torna començar l'hivern i tornam a estar en la mateixa situació. La situació és al límit i hem d'exigir en aquests moments al Ministeri de Foment que rebí la Mesa del Transport i que, d'una forma consensuada, puguem adoptar solucions urgents, perquè aquesta situació està avui prop de la desesperació d'aquests ciutadans de Menorca, d'Eivissa i Formentera, que veuen, que pateixen aquesta comunicació amb la península al llarg de l'hivern.

Per últim, hem creat el Comitè Assessor en Cogestió Aeroportuària, és un mandat d'aquest Parlament, abans de les eleccions, perquè volem reivindicar els aeroports per aplicar models de gestió on participi la iniciativa privada, i això ho volem fer d'acord amb tots els implicats, com deia abans amb

aquest diàleg amb la societat, amb tots els implicats, amb tots els que tenen qualque cosa a dir en la gestió aeroportuària.

Els ports, juntament amb les carreteres, el ferrocarril i el transport aeri, són el quart component de tot el sistema de comunicacions balears. Jo no sé si les senyores diputades i els senyors diputats són conscients de la importància que va tenir l'aprovació, el passat mes de juny, de la Llei de ports de les Illes Balears, és el primer intent seriós de tractar de forma global tot el sistema portuari balear i que analitza, des d'una perspectiva balear, allò estrictament portuari, mediambiental, turístic i el transport.

Aquesta llei proposa la creació d'un ens públic, que és l'ens de Ports de les Illes Balears i un ambició pla estratègic que inclou des de la diagnosi de la realitat portuària insular fins a l'impuls de projectes i iniciatives definits en un pla d'acció. Durant els anys transcorreguts entre els dos debats sobre l'estat de l'autonomia ja s'han invertit més de 13 milions d'euros en 33 actuacions referides a 13 ports insulars. Per a l'any 2006, estan previstes 40 actuacions amb un pressupost de més de 30 milions d'euros.

En el Pla de gestió ambiental dels ports s'han creat punts verds i punts nets seguint les directrius europees en la matèria; s'han fet auditories energètiques i de gestió mediambiental, com a pas a les certificacions ISO-14000; i s'han desenvolupat programes de gestió integrada de ports i plans de màrqueting que apunten a la projecció turística dels nostres ports.

Menció a part, especial, mereix el port de Ciutadella amb dos problemes que s'han de ponderar: primer, la solució de la perillositat que suposa el recorregut del canal i la maniobra d'atraca dels vaixells comercials i la manca d'amarratges, amb una demanda acumulada de deu anys en una llista d'espera de 360 embarcacions. El primer problema es resol amb la construcció d'un dic de recer i, el segon, amb una dàrsena a Cala en Busquets. El dic suposa una inversió de més de 60 milions d'euros i un termini d'execució de 36 mesos. La dàrsena de Cala en Busquets suposa una inversió de gairebé 40 milions d'euros i el mateix termini d'execució.

El finançament d'aquests dos projectes està garantit pel Govern de les Illes Balears. Aquests projectes inicials s'han hagut de modificar per adaptar-se al compliment de la declaració d'impacte ambiental. I vull dir que al dia d'avui, només estam pendents per poder començar de l'informe preceptiu, que hauria de ser només tècnic, de tràmit, del Ministeri de Medi Ambient de Madrid; i vull dir que no permetrem una oposició política a aquests projectes utilitzant un tràmit administratiu. Tenim els doblers per fer la inversió a Ciutadella, tenim la declaració favorable d'informe d'impacte ambiental al projecte adaptat. Naturalment, no vull ni tan sols pensar que ens poguessin, per una tramitació administrativa, intentar aturar aquest projecte.

La conjuntura econòmica. L'èxit de la gestió d'un govern es mesura en bona part pels bons resultats econòmics, sobretot quan es parteix d'un període de recessió, amb creixements gairebé insignificants, si no negatius, del Producte Interior Brut, i un desànim generalitzat entre els agents econòmics i socials que estiren el carro de l'economia.

Quin és l'estat de l'autonomia des d'una perspectiva econòmica? Convé que ens detenguem breument en l'evolució que s'ha anat produint i que ha desembocat en un clar procés recuperador del dinamisme econòmic balear.

El creixement mitjà dels anys 1995- 1999 a les Illes Balears se situa 4 dècimes per damunt la taxa nacional i mostra un perfil clarament expansiu.

I què és el que passa entre els anys 2000 i 2003? Doncs que es produeix un procés de desacceleració de l'economia balear. El creixement de l'any 2003, que ja és el més petit, del 0,7%, a més, se sustenta bàsicament en el sector de la construcció, l'únic que en aquell any encara manté certa dinàmica, tot i que té, naturalment, una tendència descendent.

Les Illes Balears, durant aquest període 2000-2003, són la comunitat autònoma amb menor creixement d'Espanya durant aquest període. A més, la taxa anual mitjana de creixement és d'un 1,6%, la meitat de la registrada a nivell nacional, un 3,1%. És a dir, un diferencial d'un punt i mig.

La tendència, dins aquest període, és de reducció de les taxes de creixement, l'any 2000 un creixement del 4,2% de l'economia, que arriba fins a un creixement, l'any 2003, del 0,7%.

Però, afortunadament, a partir de l'any 2004 s'inicia la recuperació, tot i que de manera progressiva. Aquesta recuperació, en termes científics, es basa fonamentalment en el sector serveis, en l'economia terciària.

Encara que a l'any 2004 les Illes Balears són la comunitat amb menor creixement a Espanya, el diferencial ja es redueix d'una forma substancial. El 2003 les Illes Balears creixien un 1,5% manco que el conjunt d'Espanya, a l'any 2004 aquesta diferència ja se situa a l'1%, i a l'any 2006, 2005, però, previsiblement, se situarà en el 0,6%, i és de preveure que aquesta reducció continuï de cara al futur.

El que és evident és que a partir d'aquest any 2004 canvia la tendència en l'evolució de les taxes de creixement. Si a l'any 2003 teníem un creixement econòmic del 0,7%, l'any 2004 passam a duplicar, a l'1,5% aquest creixement.

I què passa enguany, l'any 2005? Doncs que es preveu continuïtat en aquesta recuperació. Aquesta previsió de millora de l'evolució econòmica a l'any 2005 es constata per part dels principals instituts i centres de recerca -FUNCAS-Fundació Caixes d'Estalvi; Hispalink; Cambra de Comerç; CAEB; Sa Nostra-, així com pels tècnics de l'administració autònoma. Per a enguany la previsió actual de creixement de l'economia és envoltant el 2,1%, tot i que probablement pugui ser revisada a l'alça, mentre que per a l'any 2005 la previsió serà envoltant aquest 2,5, 2,6% de creixement.

I és evident que aquestes taxes de creixement econòmic actual, de generació de riquesa, s'han de considerar en comparació al punt de sortida, a aquell 0,7% de l'any 2003. Els nivells que s'assolim de creixement de la nostra economia no són els que nosaltres desitjaríem, però sí marquen un canvi de tendència cap a l'alça i assenyalen que estam immersos en un

procés de recuperació del dinamisme econòmic que varem tenir a les Illes Balears fins a l'any 2000.

Però, el més important d'aquesta conjuntura econòmica és, sense cap dubte, la creació d'ocupació, de llocs de feina a les Illes Balears. En el passat mes d'agost, varen tenir feina a les Illes Balears 36.000 persones que no tenien feina fa dos anys. I si miram la mitjana de tot l'any, dades de gener a agost, varen fer feina 24.000 persones més que fa dos anys.

I la dada més espectacular, que avui de matí no he tengut temps d'actualitzar, però que acaben de sortir avui de matí, demà en parlarem, imagin, de les dades del mes de setembre, és que, el passat mes d'agost, per primera vegada, des de fa cinc anys a les Illes Balears, va baixar l'atur, no només en termes relatius sinó en xifres absolutes, a les Illes Balears, per primera vegada, l'agost del 2005, varen baixar el nombre de persones desocupades a les Illes Balears.

A més, l'Enquesta de Població Activa ens indica que estem dins un procés de convergència en taxa d'ocupació general, i sobretot, femenina, molt important, amb els paràmetres de la Unió Europea; i tenim la taxa d'ocupació, també femenina, avui més alta de tota Espanya. Naturalment, els punts dèbils que ens han de seguir preocupant són la temporalitat i la sinistralitat laboral.

Però és en aquest escenari on vull també emmarcar el diàleg social del Govern amb empresaris i sindicats, amb 13 reunions de la Mesa del Diàleg Social, els pactes locals d'ocupació o l'acord del Pla d'Ocupació de les Illes Balears o el pacte d'estabilitat de la funció pública o el conveni laboral.

I aquest és, senyores i senyors diputats, el balanç: rebérem una economia que estava per terra, el primer any ja varem aconseguir marcar un canvi de tendència i, el segon, que és el que s'exposa en aquest debat, consolida, de manera que no permet el més mínim dubte, un procés de recuperació econòmica i un procés de convergència amb les taxes de creixement espanyoles i europees.

Ara ens detendrem en el sector turístic, principal motor de la nostra economia, amb tots els números per continuar sent-ho i que mostra una solidesa –ara i en el passat– a prova de crisis internacionals, etcètera.

El procés de recuperació turística és, a hores d'ara, incontestable. Entre 1999 i 2002, només en el cas del turisme alemany, es varen perdre 923.000 turistes: pràcticament els haurem recuperat enguany. Aquest canvi de tendència s'inicia especialment l'any 2003, l'any 2004, i es consolida a l'any 2005, i no és casual ni gratuït, sinó conseqüència de la recuperació del diàleg amb el sector, empresaris i treballadors, i d'una enèrgica acció promocionadora en tots els fronts i mercats, recuperant la imatge amable de les Illes Balears i la col·laboració amistosa amb majoristes de viatges, rompuda arran d'una incomprensible política turística de l'anterior legislatura.

Però aquestes dades no són només importants quantitativament, sinó qualitativament. L'estacionalitat no només no s'ha accentuat a les Illes Balears, sinó tot al contrari. De fet, el creixement en nombre de turistes es produeixen en els mesos que deim de temporada mitjana i baixa. En el semestre que va d'octubre del 2004 a març del 2005, el nombre de turistes

es va incrementar en un 12,7% amb un total de 2.089.867 turistes. I d'altra banda, s'ha incrementat també el nombre d'establiments oberts en quatre d'aquests sis mesos, igual com l'ocupació hotelera amb pujades del 18,4% a Menorca, del 17,3% a Eivissa i Formentera i de l'11,9% a Mallorca.

Aquesta recuperació, tanmateix, s'ha produït amb una notable contenció de l'oferta, al revés del que passa en les nostres destinacions competidores. Mentre que, per exemple, Andalusia, incrementava, en un sol any, 21.000 llits, les Illes Balears mantenen un creixement moderat. L'any 2003 es varen autoritzar 2.775 llits; el 2004, 1.895 i en els sis primers mesos del 2005 només 497 llits.

I aquestes xifres adquireixen el seu vertader significat si tenim en compte que la majoria de noves places són conseqüència de canvis d'ús o d'ampliacions i que, naturalment, es corresponen, en tots els casos, amb autoritzacions anteriors a l'any 1997. S'ha de destacar que a l'any 2005 no hi ha hagut cap sol·licitud de llicència per a establiments de nova construcció, i que, en canvi, ha estat perceptible, una aposta per la qualitat: hem tengut 52 sol·licituds per millorar la categoria dels hotels, vint dels quals han estat per passar de tres a quatre estrelles i tres per passar de quatre a cinc estrelles.

Però sorprenentment, aquest creixement moderat de l'hostaleria, amb tendència a increment zero, contrasta amb un gran increment de l'oferta complementària. A l'any 2004 les places de restaurants s'incrementaren en un 13,51%, les de cafeteries en un 4,89% i les de bars en un 2,62%, de fet suposa un increment global de places d'oferta complementària del 21,06%.

Segons la Cambra de Comerç, la producció turística balear en conjunt va passar del descens del 0,7% a l'any 2003 a un increment del 0,8% a l'any 2004, que és quan es produeix una inflexió en les tendències depressives del turisme. Exceltur sosté que la despesa turística espanyola està ancorada en els nivells de l'any 1999. Això pot ser cert respecte al turisme en la resta d'Espanya, però no ho és referit a les Illes Balears. Descendeix la despesa mitjana ponderada en funció de l'estada, que baixa un 4,2%, així com la despesa en transport a causa del transport aeri de baix cost, però les Illes Balears, insistesc, d'acord amb Exceltur, mantenen per sobre de la mitjana nacional la despesa per turista i estada, que se situa en 778 euros davant els 697 de la mitjana espanyola. L'evolució dels ingressos turístics balears pot apreciar-se en els 6.808 milions d'euros el 2002, 8.890 milions d'euros el 2003 i 9.186 milions el 2004.

Però, amb aquestes xifres, coexisteixen reptes i amenaces, que tenim l'obligació d'abordar. La Comissió d'experts que analitza la problemàtica del tot inclòs, ens ha d'ajudar, des del consens amb el sector, per apuntar les mesures de regulació que crec que, previsiblement, aniran cap al control de qualitat de les instal·lacions i dels serveis d'aquesta pràctica. Però, és evident, que han de preocupar els efectes del tot inclòs sobre la nostra oferta complementària, sense detriment de la llibertat de mercat.

Perquè aquesta situació afecta un eix estructural bàsic de la nostra economia, que és que la riquesa que es produeix pel turisme es reparteixi, arribi a tots els ciutadans; aquesta situació afecta el repartiment de la riquesa que fan sectors molt importants per a les Illes Balears, per a la nostra economia, i en

termes socials també i en creació de llocs de feina, com bars, restaurants i el petit comerç, i especialment per a aquest comerç, per a aquesta petita i mitjana empresa del comerç que hem de preservar i que és tan important per a la nostra estructura econòmica i per a la creació de llocs de feina.

I en aquest sentit va, des d'un govern lliberal, també la defensa d'una mesura com la moratòria, aprovada per aquest Govern, per aquest Parlament, de grans superfícies a les Illes Balears, que esper que en puguem parlar dins aquesta política comercial al llarg d'aquest debat.

El Pla de reconversió de la Platja de Palma i el futur de Sant Antoni a Eivissa suposen també una aposta decisiva per al nostre futur model turístic.

També la lluita contra la desestacionalització, on s'han de destacar les rutes cicloturístiques i el futur Palau de Congressos de Palma, amb el projecte del prestigiós arquitecte Patxi Mangado, o el projecte de l'Imsero europeu, que impulsa el Govern amb l'ajuda d'empresaris i sindicats. O també la preocupació per la seguretat amb el nou paper de formació de les policies locals i la gradual implantació de la policia turística.

En resum, de totes aquestes dades referides al període que s'exposa en aquest debat sobre l'estat de l'autonomia, s'ha de deduir que el turisme a les Illes Balears es troba en una acceptable situació, amb la consolidació del canvi de tendència que s'inicià a partir de 2003.

El mèrit no és només de les institucions, consells o Govern, sinó de l'acció conjunta amb els agents socials i econòmics a l'hora de definir estratègies i dissenyar respostes als nous reptes del mercat. Hem millorat el nostre producte, com deia hem recuperat aquesta cara amable als mercats emissors i, amb les nostres inversions en infraestructures i en l'atenció al medi ambient, les Illes Balears tornen a trepitjar fort a l'escenari turístic espanyol i europeu, però sense oblidar els nous reptes pendents, i sobretot, preparant el futur.

L'estructura de la demanda turística ha experimentat canvis notables en els darrers anys amb una sorprenent acceleració en la seva implantació cada vegada més generalitzada.

Concretament, Internet -volia exposar i volia estendre-me, però vaig molt malament de temps i, en tot cas, ho deixaré per al dia de demà-, però, naturalment, els problemes que ens afecten a aquest canvi de model turístic és la contractació directa, la contractació a través d'Internet; la introducció de les companyies de baix cost; les variacions en la demanda turística; el canvis en allotjaments, cap al turisme residencial; les destinacions emergents competidores, hi ha quasi 2 milions de llits competidors a Turquia, Tunísia, Egipte, Grècia, Croàcia, Bulgària i Xipre, i 1.200.000 més de llits competidors a Canàries, Andalusia i Catalunya.

Però està clar que aquest nou escenari sobrevingut des de fa pocs anys significarà que es faran miques tant la demanda tradicional com l'oferta tradicional. El bon pedaç ja no es vendrà dins la caixa, el turisme ja no es canalitzarà en exclusiva a través dels majoristes de viatges, ja no podrem estar asseguts i esperar que vengui el manà plogut del cel. Empresaris,

sindicats i administració hem d'assumir amb coratge aquestes noves realitats per donar-hi resposta adequada.

D'aquí que la gran responsabilitat que tenim davant sigui la del diàleg i la del consens, perquè govern, consells, agents econòmics i socials puguem pactar i definir la planificació del nostre model a mig i llarg termini. Aquesta no serà una empresa fàcil i probablement poc agradable, tots haurem de cedir i vetllar pels interessos generals, garantint amb vista al futur un model que pugui preservar la creació de llocs de feina i riquesa, dins de la nostra qualitat de vida.

I en aquest context, no és fàcil tampoc parlar d'agricultura o parlar d'indústria en un debat com el que feim avui. No és fàcil ni aquí ni en bona part dels països europeus avançats, on l'economia terciària s'està imposant en detriment d'una indústria que, quan es globalitza es deslocalitza, i una agricultura que de fet es manté amb les ajudes públiques i la tenacitat de molts agricultors.

Aquesta agricultura i aquesta indústria a les Illes Balears, a part de participar de totes les característiques, corregides i augmentades, de les modernes economies terciàries, té un plus de dificultat molt important en la nostra condició insular. I, si hem de ser francs, aquí, com a la resta d'Europa, les polítiques agràries, per exemple, apunten a ordenar i fer més rendibles els ajuts i a impulsar projectes modernitzadors de les estructures agropecuàries, a mantenir la renda agrària, a impulsar les marques de qualitat i les denominacions d'origen, a exercir gairebé de zòlegs per definir i recuperar les races autòctones.

Les importants inversions en regadius, el Pla de camins rurals, de més de 8 milions d'euros; el manteniment, malgrat tot, de la quota làctia; la inversió en promoció agroalimentària i l'agilització en el tràmit de les ajudes, van en aquest sentit.

És possible que l'agricultura, com a sector significatiu del Producte Interior Brut, estigui condemnada a mantenir-se en posicions gairebé testimonials, amb nínxols molt rendibles, tecnològicament molt evolucionats i empresarialment imaginatius -és el cas de les empreses vinícoles, de les explotacions biològiques o d'indústries agropecuàries- que, tanmateix, seran, malauradament, l'excepció i no la regla. El que està canviant, en canvi, és la nostra mirada, la nostra perspectiva respecte al camp, la rendibilitat del qual -per mantenir-lo i perquè compleixi la seva funció mediambiental, social, estètica i cultural- ha de ser un dels grans reptes socioeconòmics que tenim plantejats.

Com ho ha de ser i ho és la defensa del nostre sector industrial, amb l'esforç per a la promoció industrial i amb el nostre compromís, sobretot, per al manteniment de la competitivitat d'aquests sectors. La superació de la manca de competitivitat, lligada a la insularitat, les dificultats de promoció exterior i les possibilitats d'aquest sector de competir, no només a les Illes Balears sinó també fora d'aquí.

En el camp de l'energia, aquest magne projecte que canvia radicalment el sistema energètic balear s'està complint pas a pas i d'acord amb el calendari previst: entrada en servei del gasoducte València-Eivissa-Mallorca a l'any 2007; en el mateix any, entrada en servei del cable elèctric Mallorca-Eivissa-Formentera; i començament, també a l'any 2007, de la

construcció del cable elèctric Península-València-Castelló-Mallorca per a entrar en funcionament, en el bienni 2009-2011, el sistema elèctric unificat a les Illes Balears.

Vull ressaltar també l'aprovació, després d'anys, del Pla energètic de les Illes Balears, així com les mesures d'estalvi i eficiència energètica, com per exemple, el projecte de reducció de contaminació lumínica a l'illa de Formentera, o els convenis amb l'Ajuntament de Palma.

Aquest Govern, al llarg del darrer període, està duent a terme la més enèrgica política mediambiental que no admet comparació amb el passat i que, vull avançar, si és qüestionada, que esper que així serà, en el torn de rèpliques, ja els anunciï que amb dades, xifres, fets, realitats i doblers, contestaré dialècticament. La transmissió sistemàtica d'una imatge d'un govern depredador del medi ambient, destructor de les illes, amb bulímia de ciment i voracitat constructora, no només és injusta, sinó que no resisteix cap confrontació amb els fets i no en parlem si la comparació la feim amb els èxits mediambientals de l'època del pacte de ciment.

Vostès saben, senyores i senyors diputats, que una de les qüestions essencials que ens separa al centre dreta liberal de l'esquerra balear en matèria de medi ambient és si la seva gestió ha de ser pública o si ha de ser cogestionada amb els principals sectors afectats. Dic que aquesta diferència essencial a l'hora de tractar el medi ambient ens separa, ho dic bé, de l'esquerra balear, i concret el caràcter de balear perquè avui l'esquerra europea, democràtica i integrada en el sistema de valors del món occidental, fa temps que sosté –almanco a nivell teòric i pràctic a nivell polític, aquesta visió d'un medi ambient abordat sense afectar els drets de la propietat, que combina economia i ecologia i que sosté que o es dona valor d'ús i mercat als espais que es volen protegir o aquests decauran de manera implacable.

Concreció normativa d'aquesta filosofia mediambiental és la Llei per a la conservació dels espais de rellevància ambiental –l'anomenada LECO– que va ser aprovada el maig d'enguany i que constitueix una de les prioritats programàtiques d'aquest govern. Les conseqüències d'aquesta nova política ambiental, parlem de fet, ja s'han començat a produir:

A Mallorca, a la serra de Tramuntana, amb una superfície total de 62.623 hectàrees, de les quals més de 54.000 són de propietat privada, s'ha produït l'adhesió al Pla d'ordenació de recursos naturals (PORN) de 28.507 hectàrees, és a dir, el 52,16% de les propietats privades de la serra de Tramuntana. I això que parlem d'un procés que s'ha iniciat el mes de març d'enguany.

A la península de Llevant, també a Mallorca, amb una superfície total de 14.681 hectàrees, de les quals gairebé 7.000 són de propietat privada, les adhesions a aquest Pla d'ordenació de la zona han estat de 4.062 hectàrees, és a dir, el 58,1% de la superfície privada total de la península.

I totes aquestes adhesions massives –i ens trobam només al principi– han estat voluntàries, de bon grat i a més, amb freqüència, entusiastes. No han estat necessàries confiscacions de fet o buidaments dels drets de propietat ni intervencions amenaçadores: ha bastat el diàleg i el consens a l'hora de posar sobre la taula els pros i els contres de la condició d'espai de

rellevància natural per, al final, arbitrar fórmules en les quals es conjuguen els alts valors mediambientals que han de protegir-se amb la devolució del seu valor d'ús i de mercat, en el que amenaçava a convertir-se en una reedició moderna de les mans mortes condemnades, per la seva pròpia dinàmica improductiva, a la degradació i a l'abandonament.

Deien que *lo que es común no es de ningún*, l'èxit, gairebé instantani, d'aquesta proposta del Govern mostra que ens trobam en el bon camí: no es pot pensar en polítiques mediambientals dignes d'aquest nom sense la col·laboració, no només passiva, sinó activa, dels propietaris dels espais a protegir. Estam aconseguint aquesta col·laboració que, no ho dubtin senyores i senyors, no serà conjuntural, tenint en compte la llibertat d'entrar i sortir dels acords, sinó definitiva i en creixement, llevat –aventur– que tornassin els criteris interventors que varen fracassar en el passat.

Però aquest gir copernicà que ha experimentat el panorama de la protecció mediambiental no només es reflecteix a Mallorca i a les serres de Tramuntana i de Llevant, la Xarxa Natura de l'any 2000, a totes les illes, a Menorca, Eivissa, Formentera i a Mallorca, era de 170.000 hectàrees, avui, a l'any 2004 és de 203.000 hectàrees.

I si parlem de prevenció forestal, en tres anys s'han multiplicat per sis els recursos per a la prevenció forestal.

Ja en un altre àmbit, la Llei de caça, aprovada fa tot just uns dies pel Consell de Govern i pendent de tramitació parlamentària, forma part d'aquesta concepció global del medi ambient, de la seva ordenació i rendibilitat econòmica, amb especial atenció a les espècies autòctones i al manteniment dels seus efectius poblacionals.

La protecció d'espècies, els ajuts i les col·laboracions amb entitats ecologistes, la incorporació dels municipis en la tasca de la sostenibilitat ambiental a través de l'Agenda Local 21; l'acció protectora sobre les praderies de posidònies, amb la progressiva regulació d'ancoratges; l'energètica actuació en la introducció de la neteja del litoral amb 41 embarcacions i més de 179.000 quilos de brutor marítima recollida o el compliment de la Directiva marc europea per a la definició i l'anàlisi de l'estat de les aigües que avançarà a l'any 2010 el que la Unió Europea prescriu per a l'any 2015, són també algunes de les qüestions puntuals abordades per aquesta política mediambiental.

En la gestió de l'aigua també s'han produït avanços significatius en un doble front: garantir el subministrament d'aigua potable a tota la població i evitar la salinització dels aqüífers.

Com vostès ja coneixen, s'han firmat els convenis per a quatre noves dessaladores, les d'Alcúdia, Andratx, Santa Eulària i Ciutadella, amb una inversió global de gairebé 200 milions d'euros per a una producció conjunta de 48.000 metres cúbics diaris. A tot això s'ha d'afegir l'ampliació de la dessaladora Sant Antoni d'Eivissa, ja culminada, que, amb una producció diària de 17.500 metres cúbics, permet subministrar 2.500 metres cúbics diaris d'aigua que abans no tenia Eivissa. I segueix al seu ritme l'obra, la importantíssima obra de conducció de sa Costera a l'illa de Mallorca, de tanta importància per a tot el nostre sistema hídric.

L'adequació dels torrents era una altra de les assignatures pendents a les nostres illes, tant per minimitzar els riscos d'inundacions com per conservar els valors paisatgístics i ecològics. En quatre anys, haurem més que multiplicat per 10 les inversions en el tractament dels torrents.

L'objectiu de no abocar a la mar ni una sola gota d'aigua sense depurar s'ha traduït en 19 noves depuradores amb una inversió de més de 61,8 milions d'euros, que es complementen amb la remodelació i l'ampliació de les depuradores actuals, a més d'un importantíssim increment del tractament terciari dels cabals.

El canvi climàtic amb els compromisos que ha de complir Espanya en aquesta matèria ha estat assumit de forma responsable per la nostra comunitat autònoma, amb la creació d'una direcció general específica de Canvi Climàtic –pionera al nostre país– amb l'objectiu de reduir 2,1 milions de tones a l'any de les nostres emissions per poder assolir els nivells previstos en el Protocol de Kyoto. Que ens hem pres seriosament aquest compromís no només es reflecteix en la creació d'aquesta direcció general, sinó en una política transversal que es materialitza en la Comissió Interdepartamental amb funcions de coordinació, seguiment i impuls. D'entrada, a través de pedagogies com són les de consum energètic, el decàleg per als llocs de treball, el decàleg de la conducció eficient en el transport o l'aplicació d'energies fotovoltaïques en les noves depuradores que es construeixen a l'Ibassan. Les campanyes publicitàries de conscienciació ciutadana que comencen el mes d'octubre, així com l'obertura de l'Oficina de Canvi Climàtic, també l'octubre, per a atenció i informació del públic. A part dels convenis de col·laboració que hem firmat amb la Universitat de les Illes Balears per a la investigació científica en matèria de canvi climàtic i evolució del clima; també amb l'Institut Nacional de Meteorologia per a intercanvi de TAOS i la seva anàlisi, o amb les associacions de taxistes per als cursos de conducció eficient.

I ara vull parlar de sanitat. En sanitat ens hem compromès a una enèrgica política de racionalització per abordar grans qüestions de la nova sanitat pública i autònoma: llistes d'espera, contenció de la despesa, noves prestacions sanitàries i les infraestructures. I és molt important assenyalar que, per executar aquestes polítiques, era és i serà imprescindible el reconeixement dels professionals del sector.

I en aquest sentit, especialment vull destacar l'enorme esforç de tots per reduir de forma molt significativa les llistes d'espera que ens trobarem l'any 2003, amb l'agreujant que des de l'any 2003 la població protegida de les Illes Balears ha pujat des de 865.000 persones fins a quasi un milió de persones.

Ara dissenyem el sistema de registre centralitzat, imprescindible per al nostre compromís d'aplicació del futur Decret de garantia de demora que garantirà als usuaris, als ciutadans, legalment, el màxim d'espera.

La contenció de la despesa, especialment la farmacèutica, és l'eterna assignatura pendent de tota sanitat pública. En aquest sentit, vull esmentar la implantació del programa Gaia, que permet el desenvolupament d'eines d'anàlisi de la prescripció integrades en la història clínica electrònica o també la iniciativa de la plataforma clínica de compres.

I, pel que fa a les noves prestacions de dins el nostre compromís electoral, destacar la implantació de l'atenció dental infantil o l'extensió de les pròtesis dentals per a persones majors.

I quant a infraestructures en la sanitat, el balanç no té comparació, és extraordinari com mai: 19 centres nous de salut i 14 unitats bàsiques en marxa; els nous hospitals d'Inca i de Menorca, i, a la fi, el nou Hospital de Formentera, en construcció; l'ampliació de l'Hospital de Can Misses, sense renunciar, naturalment, a nous plantejaments, que podem acordar amb el Consell Insular d'Eivissa i Formentera; dues noves sales d'operacions a l'hospital de Manacor o el nou hospital de Son Dureta, hospital de referència de Mallorca, com a projecte emblemàtic.

I finalment, vull posar de relleu que en aquest anys s'ha culminat el procés d'informatització de tota l'Atenció Primària de les Illes Balears: avui ja hi ha un telèfon únic per demanar cita prèvia operatiu a tots els centres de salut de les Illes Balears.

En l'àmbit legislatiu, vull recordar l'aprovació de la Llei de drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, projecte pioner a tota Espanya en la regulació de l'ús del tabac i la protecció de la salut dels ciutadans.

Així mateix, els parlamentaris saben que es troba en tramitació en aquest Parlament la Llei d'últimes voluntats. I també el Pla sociosanitari que apunta a l'atenció de malalts subaguts amb necessitats socials, amb creació d'equips d'atenció domiciliària.

Finalment, vull destacar un important pas en l'àmbit de la investigació, de la recerca i de l'atenció especialitzada, com ha estat la constitució del Centre d'Investigació Biomèdica especialitzat en malalties respiratòries que es constitueix com a referent nacional i internacional. Això suposarà la reconversió de dos pavellons de l'Hospital Joan March, de Caubet, que estarà finalitzada el febrer de 2006.

I en l'àmbit de consum, destacar, finalment, el programa "Consum a ca teva", en el que suposa d'apropament de l'administració als ciutadans.

I ara, parlant d'educació, assenyalar les transferències d'educació són, juntament amb les de sanitat, les que comporten una major complexitat, per les dimensions, el finançament i la problemàtica que habitualment envolta el món educatiu. La primera de les nostres obligacions és la d'escolaritzar tota la població en edat escolar i fer-ho compaginant tota una sèrie de variables que van des de la lliure elecció del centre fins a la lliure elecció de la llengua vehicular de l'ensenyament, passant per la impartició d'un ensenyament bilingüe que aspira a aconseguir que els alumnes coneguin perfectament les dues llengües oficials utilitzades a la nostra comunitat autònoma. Tot això suposa, a més, importants efectius docents i el sistema de concertació amb l'ensenyament privat.

La lliure elecció de centre educatiu és un important punt programàtic d'aquest Govern que, per raons òbvies, no s'assoleix de cop, però ha de quedar clar que és un objectiu a assolir, i que hem avançat en aquest sentit al llarg d'aquests anys. La

possibilitat d'exercir aquest dret dels pares i mares passa, d'entrada, per una ampliació del sector concertat, com ens ho indiquen les darreres dades del coeficient de demanda en els darrers cursos. L'any passat, dels 18 centres amb més coeficient de demanda 15 eren concertats. Per això s'ha dissenyat un pla especial de subvencions limitades a certes zones i en funció de valoracions de titularitats i terminis d'execució dels projectes. La idea és subvencionar línies completes d'educació infantil, primària, i secundària obligatòria.

Per una altra banda, vull recordar amb orgull, que aquest ha aprovat i ha aplicat l'homologació retributiva dels professors de l'ensenyament concertat, cosa que va quedar sense aprovar a l'anterior legislatura, damunt la taula del Consell de Govern.

La firma amb les organitzacions sindicals del Pacte d'estabilitat dels interins, ha permès una pau laboral necessària per al nostre sistema educatiu, a més de garantir l'estabilitat de les plantilles dels centres mitjançant l'adjudicació a 2.311 interins de les places per a dos anys. És evident que la irrupció de la nova Llei orgànica d'Educació de l'Estat en l'àmbit de l'ensenyament ha provocat una indefinició de propostes concretes en aspectes que són fonamentals. A data d'avui, el Ministeri d'Educació encara no ha fet efectiu el finançament de l'ensenyament infantil; i naturalment, en aquest context, resulta gairebé un sarcasme quasi abusiu la proposta que les comunitats autònomes incrementin en un 60% el reforçament de l'aprenentatge de llengües estrangeres. Això és especialment greu en una autonomia que ha vist com s'incrementaven de forma important i en al·luvió els alumnes procedents de la immigració, amb tot el que això suposa des del punt de vista docent.

Especialment important és l'esforç inversor en infraestructures, per escolaritzar hem de tenir escoles i instituts; 13 nous centres inaugurats, més 7 centres en obres, i més de 60 milions d'euros en execució. L'exemple més significatiu, que me pareix didàctic perquè es comprengui millor aquest esforç inversor, és que després de deu anys hem aconseguit inaugurar un col·legi o institut a la ciutat de Palma, després de més de deu anys sense que se n'inauguràs cap.

La col·laboració del Govern amb la Universitat s'ha traduït en importants inversions en obres d'ampliació de l'edifici Ramon Llull al campus, l'ampliació de la seu universitària d'Alaior a Menorca o la reforma de Can Oleo a Palma. D'altra banda, les transferències a la institució universitària han superat, per primera vegada, els 50 milions d'euros.

El Pla d'orientació i transició a la Universitat està complint la funció d'orientar els alumnes de secundària en el seu accés a la Universitat i el Decret que regula el Registre d'Estudis Universitaris posa a l'abast dels ciutadans informació completa i actualitzada dels estudis que poden cursar-se a la nostra Universitat.

Finalment, i en l'àmbit legislatiu, s'ha redactat l'avantprojecte de la Llei d'ordenació universitària, important norma que preveu la creació i el reconeixement d'universitats i centres, l'avaluació de la seva qualitat, el règim econòmic i financer, el govern i la representació de la universitat, el consell social i altres aspectes rellevants relacionats amb la institució universitària.

En l'àmbit de la formació professional s'han iniciat noves implantacions de programes de grau mitjà i superior, així com una xarxa d'orientació de formació professional reglada a les oficines del SOIB. Una de les novetats és que s'ha introduït enguany en aquest curs és l'ensenyament a distància en els estudis de formació professional.

La societat. Vull acabar el repàs de totes aquestes àrees que defineixen l'estat de la nostra autonomia i les actuacions del Govern per procurar que aquest estat sigui el millor possible, aturant-me en un àmbit especialment volgut per mi i que vull englobar dins el nom genèric de "la societat".

Som, senyores i senyors diputats, una societat rica en termes de Producte Interior Brut i benestant en termes de consum i altres indicadors del benestar social, un d'ells, que no solem tenir en compte i que els sociòlegs i els economistes anomenem "votar amb els peus", per al·ludir als fluxos migratoris que, en elegir una terra de destinació, i no una altra, que els ofereix la possibilitat de prosperar.

Però aquest benestar sofreix –i, de vegades, provoca– disfuncions que s'anomenen bosses de pobresa, integració d'immigrants, col·lectius amb marginació profunda, drogoaddiccions, inseguretat ciutadana, violència de gènere, discapacitats, accés a l'habitatge, tercera edat desassistida, problemàtica de la dona treballadora, etc.

Una societat solidària, una societat moderna, una societat que creu en el sistema de valors que impregna tota la nostra cultura i civilització, no pot romandre insensible a totes aquestes necessitats que ha d'atendre, en general per solucionar-les, i quan això no és possible, perquè almanco l'assistència garanteixi uns mínims de dignitat vital com és el cas de la marginació profunda que no admet rehabilitació o resocialització, la qual cosa no és ni pot ser excusa del nostre deure d'assistir-la i d'atendre-la tant com puguem i en allò que ens deixin.

Crec que el salt qualitatiu i quantitatiu que hem donat en aquests dos anys de legislatura en matèria d'assistència social dissenya un panorama autonòmic, també de modernització, en aquesta matèria inèdit en la nostra història.

Comencem pels centres: 10 noves residències per a majors assistits que s'han projectat a Mallorca: sis en construcció - Santanyí, Marratxí, Montuïri, Inca, Sant Joan i Pollença-; tres, que començaran les obres aquest mes d'octubre -Capdepera, Calvià i Manacor-; i una, la de Santa Margalida, que iniciarà les obres, previsiblement, el 2006.

11 centres especialitzats, quatre per a malalts d'Alzheimer, a Palma, Marratxí, Sant Antoni d'Eivissa i Formentera; un per a grans discapacitats a Palma, dos centres per a discapacitats Santa Eulària i a Menorca, dos centres per a discapacitats psíquics a Sant Jordi d'Eivissa i a Formentera, un centre per a malalts de Parkinson i un centre per a assistits a Palma. Quatre estan en construcció, un adjudicat, dos en projecte de concurs, dos amb el projecte gairebé finalitzat i dos amb la data encara per decidir. Això és modernitat social a les Illes Balears.

17 centres d'acollida de dia per a majors, només a l'illa de Mallorca, als quals s'han d'afegir tres centres de dia reformats a Santanyí, Valldemossa i Fornalutx, així com subvencions per

import de més de 2.414.732 euros per a 21 associacions dedicades a l'assistència social a majors, disminuïts físics i psíquics i discapacitats en general.

El novembre de 2004 es va aprovar el Pla integral d'ajuda a la família que inclou 10 àrees d'actuació i més de 3 accions diferents. Entre aquestes s'han posat en marxa ajudes econòmiques directes a famílies amb parts o adopcions múltiples, ajudes directes a famílies amb al·lots menors de tres anys que acudeixen a una escoleta, programes de mediació, orientació i punt de trobada per a famílies en dificultats o amb desavinences familiars, programes de prevenció de la violència familiar o ajuts econòmics als que acullin en l'àmbit familiar persones majors.

El bon d'infància, la targeta nadó o la construcció d'escoles laborals –una en funcionament al Polígon d'ASIMA i una altra en construcció a l'Hospital Son Llätzer– són mesures destinades a conciliar i facilitar la vida laboral i familiar de la dona.

A més, dues actuacions referides a la problemàtica de menors o joves conflictius: la inversió de 4,4 milions d'euros en la reforma integral del projecte d'internament des Pinaret i el programa Alter d'intervenció socioeducativa per a joves en risc d'exclusió social i escolar i que aborda la problemàtica dels adolescents de 14 a 16 anys que no s'adapten al sistema educatiu ordinari i que necessiten una intervenció específica. Aquest programa Alter ja s'ha duit a terme entre els mesos de març i juny a Palma, i ara s'inicia el setembre a Eivissa, Alaior i Felanitx. Han participat en aquest programa 22 centres educatius, 60 alumnes, 20 empreses col·laboradores i 8 municipis de Mallorca.

L'Institut Balear de la Dona ha estat l'instrument per canalitzar ajuts, formació i assistència: 8 punts d'informació jurídica, d'assessorament i orientació repartits per tot Mallorca, Centre d'Informació de la Dona que, el 2004, va atendre 20.000 consultes de dones, el Casal de Dones, espai de trobada i participació; el Servei d'Atenció Psicològica per a dones víctimes de violència domèstica o agressions sexuals i una xarxa de cases d'acollida que s'ha ampliat fins a 157 places.

S'han impartit cursos en diversos llocs, el darrer a funcionaris de l'administració autonòmica, en matèries d'igualtat i no-discriminació i està en fase d'avantprojecte la Llei de la dona per sotmetre-la a aprovació del Consell de Govern. Finalment, hem constituït la Fundació Balear contra la Violència de Gènere, amb la participació del sector privat, que, com a primera actuació, ha editat material didàctic per a ús escolar i per prevenir la violència de gènere.

D'una altra banda, el passat diumenge vàrem assistir a la inauguració a Maó del nou pavelló Esportiu Menorca, on esper que tots, però sobretot els menorquins, podrem gaudir d'aquest somni de veure un equip menorquí, el Menorca Bàsquet, jugant l'ACB, a la primera divisió del bàsquet espanyol. Aquest projecte ha estat un exemple de col·laboració entre administracions, i vull felicitar i agrair aquesta col·laboració, com ho serà i en temps rècord, la construcció d'un velòdrom-arena-poliesportiu a la ciutat de Palma, projecte de 46,4 milions d'euros, finançats pràcticament en la seva integritat per l'Ajuntament de Palma i el Govern, amb la cessió de terrenys per part del Consell de Mallorca. A més, recordar el

Centre de Tecnificació Esportiva de Calvià i, entre d'altres, també afegir les instal·lacions del Conveni de millora d'instal·lacions d'esport base, o ressaltar que s'ha aconseguit que els desplaçaments, per primera vegada, insulars dels esportistes interinsulars, siguin gratuïts a les Illes Balears.

S'està tramitant la Llei de l'esport, en tràmit de consultes, centrada en la lluita contra el dopatge i la violència a l'esport.

I vull parlar de l'habitatge, estam sobrepassant en aquests moments els graus d'acompliment, segons les dades del ministeri, del Pla d'Habitatge en més d'un 20%. Però crec que és evident i indiscutible que, almanco fins avui, el Pla de xoc de les ajudes a arrendaments no ha tengut èxit.

Nosaltres sempre hem estat conscients des del Govern de les Illes Balears que el principal problema de l'habitatge són els joves: són els que tenen més dificultats per entrar dins la roda, llevat, és clar, que tinguin un pare o una mare que els puguin avalar. D'aquí la gran importància del projecte que vàrem presentar ahir, d'aquesta Hipoteca Jove del Govern de les Illes Balears. Ara, els joves de les Illes Balears i només els de les Illes Balears, podran accedir a un habitatge sense l'aval del pare o de la mare, serà el Govern de les Illes Balears qui els avalarà amb un tipus d'interès preferencial, perquè puguin adquirir un habitatge a un preu de lloguer; tenint menys de 35 anys, avui, qualsevol jove a les Illes Balears, sense aval, sense entrada, pot adquirir un habitatge; un habitatge de 170.000 euros, 28 milions de pessetes, a partir de demà pot ser seu, pagant 600 euros cada mes.

En matèria de cooperació, vull destacar els convenis amb els fons insulars i els macroprojectes de la Fundació Vicenç Ferrer, Creu Roja, Intermón i Càritas Diocesana.

També vull posar de manifest, una vegada superats els problemes de l'Institut Ramon Llull amb la Generalitat de Catalunya, el meu reconeixement a la magnífica feina de l'Institut d'Estudis Baleàrics en la difusió exterior de la nostra cultura.

També, vull felicitar-nos perquè aquest any, a diferència de l'any passat, ja tenim nova i flamant biblioteca de Palma pública inaugurada i la nova biblioteca de l'Institut Ramon Llull també. I en aquest sentit, vull destacar l'èxit, el bon resultat de l'experiència dels horaris nocturns d'aquestes biblioteques.

Ara, ens queda aconseguir del Ministeri de Cultura la reivindicada biblioteca per a Eivissa, que crec que va per bon camí, cosa que hem d'agrair al Ministeri de Cultura..

També vull anunciar la imminent aprovació del Pla de ciència, tecnologia i innovació de les Illes Balears 2005-2008, centrat en el reforç de la base científica, foment de l'articulació del sistema d'innovació, suport a la innovació, creació d'empreses innovadores i foment de la cultura científica.

Pel que fa a l'eliminació de l'impost de successions i donacions de les Illes Balears, un compromís electoral, a finals de l'any 2005, ja el 68,5% de les herències dels ciutadans de les Illes Balears no tributaran, amb el compromís d'assolir, a finals de legislatura, la seva totalitat.

Seguim amb el compliment dels nostres compromisos electorals de descentralització de les competències de joventut o de promoció turística, així com la defensa del Pacte Local i la llei de capitalitat de Palma.

Aquest any, a més a més, ha estat l'any de la posada en marxa d'IB3, la ràdio i la televisió autonòmica de les Illes Balears.

Per damunt de comprensibles estratègies polítiques de confrontació, crec que estam davant un fet històric, que a més serà irreversible. Aquest serà un magnífic instrument vertebrador i de cohesió de les quatre illes Balears que no té tornada enrere, governi qui governi, ningú ho tornarà mai enrera, aquest instrument és un fi en si mateix.

I és un instrument que fomentarà la indústria audiovisual pròpia de les Illes Balears i les possibilitats d'un gran conjunt de professionals, que, avui per avui, mereixen tota la nostra confiança en la realització d'una bona ràdio i televisió pública de les Illes Balears.

En qualsevol cas, entenc i compartesc que hem de seguir l'evolució dels models de televisió i ràdio públiques de tota Espanya, per analitzar qualsevol millora o canvi en la gestió d'aquestes.

Antes de finalizar, quiero hacer una referencia a los miles de inmigrantes que, en los últimos años han venido a nuestras Islas. Somos tierra de aluvión: lo hemos sido siempre como buenos mediterráneos. Y nosotros también, hemos sido emigrantes. O sea que estamos hablando de un fenómeno y de un hecho que no nos resulta extraño.

La inmigración es un bien, para la sociedad que la acoge y para el inmigrante que puede cumplir su proyecto de vida personal de difícil desarrollo, por las razones que fueren, en su país de origen. Para la sociedad, la inmigración supone varias cosas positivas: la corrección y equilibrio de una pirámide poblacional con una base cada vez más estrecha y un vértice cada vez más amplio a causa de las bajas tasas de natalidad y, sobre todo, la irrupción de sangre joven y creativa que tiene un formidable efecto dinamizador de la economía. Donde hay inmigración hay prosperidad y no sólo porque la inmigración suele ir a zonas prósperas, sino porque la inmigración en si misma genera prosperidad.

Por esto, de entrada, hay que dar la bienvenida a esta inmigración sin la cual nuestra economía, sencillamente, se colapsaría, no funcionaría. Pero, también hay que darle la bienvenida, por el enriquecimiento humano y cultural que supone este contacto y que, en definitiva, ratifica nuestra vieja condición histórica de crisol de razas, culturas y pueblos.

Pero la inmigración, especialmente cuando se produce en forma de aluvión, plantea también problemas, algunos muy serios que, sin embargo, hay que resolver. Empezando por los siempre complejos problemas de integración en una sociedad de acogida que siempre resulta extraña y acabando por el impacto que produce en esta misma sociedad que, a veces, ve peligrar sus valores culturales, idiosincrásicos o de cualquier orden. Los problemas llamémosles materiales de la inmigración pueden devenir problemas graves cuando se producen los flujos

inmigratorios de la forma en que se han producido en las Islas Baleares, pero son siempre coyunturales y se acaban por resolver. Es evidente que tenemos problemas de vivienda, de atención sanitaria y de educación, entre otras razones porque una tierra pequeña- en dimensiones y en población- como la nuestra no puede metabolizar el impacto que supone que tu población se incremente de repente en un 25%, como ha ocurrido en las Islas Baleares. Pero los problemas realmente serios son los de integración en la sociedad de acogida, especialmente, una vez más, cuando la inmigración se produce por oleadas de grandes dimensiones.

Creo, sinceramente, que ésta es una cuestión de gran trascendencia para el futuro de nuestra convivencia social, compatible con la preservación de nuestra identidad como pueblo. Para ello, debemos fijarnos desde las Administraciones, la priorización de estas políticas integradoras y de respeto a la libertad de todos, pero la sociedad civil y los propios colectivos de inmigrantes tendrán mucho que aportar a este cometido.

Naturalment, vull parlar de la reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.

En un principi, he de destacar i agrair la magnífica tasca que duen a terme els membres del "Comitè de Savis", presidits per la vicepresidenta del Govern, Sra. Estaràs, en la preparació d'aquesta reforma, i que, sense cap dubte, passaran a la història per la seva tasca: Pilar Ferrer, Félix Pons, Tomeu Colom, Ignasi Ribas, Maximiliano Morales, Joan Font, Roman Piña, Rafael Gil-Mendoza, Francesc Tutzó, Alfonso Ripoll i el Rector de la Universitat de les Illes Balears, Sr. Avel·lí Blasco.

De la mateixa manera, són importants les 333 reunions amb les distintes associacions representants de la societat civil, que ha realitzat la pròpia Vicepresidenta, Sra. Estaràs, per recollir el seu parer i aportacions sobre aquest projecte.

Per una altra banda, la ponència parlamentària ja ha iniciat els seus treballs i hem mantingut les primers trobades amb els grups polítics, per promoure el major grau de consens possible.

Avui existeix plena coincidència en el fet que a Espanya s'ha iniciat un procés de reforma de l'Estat, que passa per les reformes estatutàries que promoguin els parlaments autonòmics, encara que vists els darrers esdeveniments, això no seria garantia de la seva aprovació per les Corts Generals espanyoles.

Existeix coincidència en el fet que les Illes Balears no poden perdre el carro d'aquest procés de reformes que, amb el límit de la Constitució espanyola, amb el major grau de consens possible i amb la garantia de que no podem perdre posicions relatives, ha d'aprofundir en el nostre autogovern dins del projecte comú de tots els espanyols.

Però hem d'aconseguir fer un esforç per demostrar que aquest no és només un debat entre polítics, que un nou Estatut d'Autonomia de les Illes Balears realment pot servir per resoldre problemes reals: policia autonòmica, cogestió aeroportuària, reconeixement de la insularitat i, molt important, consell insular de Formentera, o el finançament, els doblers, són qüestions molt importants per a la solució d'aquests problemes reals.

Defens, amb orgull, la igualtat de tots i la solidaritat entre totes las comunitats autònomes espanyoles. Crec que el debat del finançament ha de ser multilateral i per acord de tots, si és possible, com va passar l'any 2001, per unanimitat de totes les comunitats autònomes espanyoles. Però les Illes Balears, tenen, en aquest debat del finançament, tot el dret a reclamar les seves necessitats de finançament, segurament no per tenir més que els altres, però sí almanco per reclamar que els ciutadans de les Illes Balears puguin rebre el mateix que reben la resta de ciutadans espanyols.

I en aquest punt, aquest debat és on nosaltres no podem permetre que es rompi aquesta igualtat. Si aquests debats, entre tots, d'igual a igual, es romp perquè qualcú adquireix una situació de privilegi sobre la resta, és quan vull sol·licitar a aquesta Cambra que ens posem tots d'acord, sense demagògia, per a, especialment amb aquests fets, defensar junts els interessos dels ciutadans de les Illes Balears.

I aquest és el punt on volia arribar. Estam d'acord en la reforma de l'Estatut i també volem garantir, no volem fer demagògia, volem garantir que el que aprovi aquest Parlament es ratifiqui, no dic rectificui, dic ratifiqui, a Madrid. Per això, em vull comprometre en aquest Parlament a promoure un gran acord de totes les forces parlamentàries de les Illes Balears, per aprovar un nou Estatut, entre tots, sense exclusió de cap partit, per damunt de partits polítics, me compromet que aquesta no sigui una arma que s'empri per a la confrontació entre uns i altres, i que es puguin aconseguir el que jo crec que són tres objectius bàsics en aquesta reforma de l'Estatut: primer, millorar la qualitat de vida dels ciutadans de les Illes Balears; segon, defensar els nostres drets, i en tercer lloc, ser aprovat, en la seva integritat, per les Corts Generals espanyoles.

Si les seves senyories ho estimen oportú, em compromet en el futur immediat, a treballar en aquest sentit.

I com a conclusió i final d'aquesta intervenció, vull concretar la proposta de promoure aquests dos grans pactes i acords que he esmentat al llarg d'aquesta intervenció: el primer és un pacte social, bàsicament amb sindicats i empresaris per a un nou model turístic de futur a les Illes Balears i el segon ha de ser un pacte polític, entre partits polítics, per a aquest Estatut que garanteixi la millora de qualitat de vida dels ciutadans i la defensa dels nostres drets. El primer pacte afecta, com a mínim, el Govern, consells insulars, patronals i sindicats sobre el nostre model turístic de futur, lligat a la creació de riquesa, sostenibilitat mediambiental i adaptació als escenaris futurs, i el segon, afecta bàsicament els partits polítics representats en aquest Parlament, per consensuar aquesta reforma de l'Estatut d'Autonomia, que, respectant la Constitució, millori la nostra qualitat de vida i defensi els drets dels ciutadans de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. President.

Senyores i senyors diputats, se suspèn la sessió, fins demà, a les 12.45 hores.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
